

Folketingets Forsvarsudvalg
Christiansborg

FORSVARSMINISTEREN
13. marts 2013

Folketingets Forsvarsudvalg har den 11. oktober 2012 stillet følgende spørgsmål nr. 6 til forsvarsministeriet.

Spørgsmål nr. 6:

”Med henvisning til brev af 4. oktober 2012 fra general Knud Bartels, jf. FOU alm.del – bilag 8, bedes ministeren fremsende den dokumentation for Knud Bartels’ udsagn i sagen om placering af et mobilt luftoperationscenter i Afghanistan, som Knud Bartels oplyser findes hos Forsvarskommandoen.”

Svar:

Forsvarskommandoen blev den 19. oktober 2012 anmodet om et bidrag til brug for besvarelsen. Forsvarskommandoen har i den anledning oplyst følgende:

”Forsvarskommandoen har gennemgået egne arkiver for dokumentation, der kan have ligget til grund for udsagnene. Forsvarskommandoen har ikke efterfølgende drøftet sagen med general Knud Bartels. Der er derfor foretaget et skøn af, hvilke dokumenter der har ligget til grund.”

Forsvarskommandoen har oplyst, at nedennævnte 57 dokumenter kan have ligget til grund for Knud Bartels’ udsagn i sagen om placering af et mobilt luftoperationscenter i Afghanistan. Der er primært tale om klassificeret materiale, herunder blandt andet Forsvarskommandoens interne sagsoplæg, notater, dokumentation for korrespondance med NATO og ISAF o. l. Medlemmer af Forsvarsudvalget tilbydes at gennemse dokumentationen i Forsvarsministeriet efter nærmere aftale.

Det skal for en god ordens skyld bemærkes, at min redegørelse af 15. marts 2012 er baseret på det materiale i sagen, der på det tidspunkt beroede i Forsvarsministeriets departe-

ment. Jeg kan i den sammenhæng i øvrigt henvise til min tidligere besvarelse (af 30. maj 2012) af FOU spørgsmål 236.

Oversigt over dokumentation for Knud Bartels' udsagn på baggrund af Forsvarskommandoens skøn:

I nedenstående anvendes følgende forkortelser: Forsvarskommandoen (FKO), Forsvarsministeriet (FMN), Supreme Headquarters Allied Powers Europe (SHAPE).

Løbe-nummer	Dato	Beskrivelse	Klassifikation
1.	20. august 2010	FKO interne sagsoplæg med notat om mulig udvikling af det militære styrkebidrag i Afghanistan 2011.	Uklassificeret.
2.	20. august 2010	FKO interne notat om mulig udvikling af det militære styrkebidrag i Afghanistan fra 2011.	Til tjenestebrug.
3.	24. september 2010	FMN interne notat om fastlæggelse af konkret aftale med alliancepartnere vedr. omlægning og reduktion af den militære indsats i Afghanistan.	Uklassificeret.
4.	4. oktober 2010	Mail fra den danske nationale repræsentation ved SHAPE til forsvarschefen efter NATO's styrkegenereeringskonference.	Til tjenestebrug.
5.	21. oktober 2010	Forsvarschefens interne mail til chefen for Forsvarsstaben om møde med forsvarsministeren i forlængelse af ministermøde i NATO.	Til tjenestebrug.
6.	16. november 2010	FMN direktiv til FKO for planlægning vedr. udvikling af den militære indsats i Afghanistan.	Til tjenestebrug.
7.	30. november 2010	FKO notat om omlægning af den militære indsats i Afghanistan fra 2011.	Til tjenestebrug.
8.	8. december 2010	Det britiske forsvarsministeriums udkast til brev fra Deputy Chief of Defence Staff, generalløjtnant Simon Mayall, til afdelingschef Kim Jørgensen.	Uklassificeret.
9.	9. december 2010	FMN interne notat vedr. udvikling af den militære indsats i Afghanistan.	Uklassificeret.
10.	20. december 2010	Brev fra Deputy Chief of Defence Staff, generalløjtnant Simon Mayall, til afdelingschef Kim Jørgensen.	Uklassificeret.
11.	11. januar 2011	FKO interne sagsoplæg vedr. forberedelser til møde i UK Permanent Joint Headquarters (PJHQ).	Uklassificeret.
12.	26. januar 2011	FMN direktiv FKO for planlægning af den militære indsats i Afghanistan.	Til tjenestebrug.
13.	28. januar 2011	Mail fra den danske nationale repræsentation ved SHAPE til FKO.	NATO Confidential.
14.	28. januar 2011	FKO notat vedr. det danske styrkebidrag i Afghanistan i fase 3 af FKO foreløbige plan.	Til tjenestebrug.

15.	28. januar 2011	FKO notat vedr. det danske styrkebidrag i Afghanistan i fase 4 af FKO foreløbige plan.	Til tjenestebrug.
16.	22. februar 2011	Helmand-planen 2011-2012.	Uklassificeret.
17.	22. februar 2011	FMN udkast til direktiv til FKO for videreførelse af den militære indsats i Afghanistan 2011-2012.	Til tjenestebrug.
18.	8. marts 2011	Mail fra amerikanske forsvarsattaché (for det luftmilitære område) i Danmark, oberstløjtnant John Culton, til FKO.	Uklassificeret.
19.	17. marts 2011	FKO referat af møde den 15. marts 2011 mellem FKO og Permanent Joint Headquarters (PJHQ).	Til tjenestebrug.
20.	21. marts 2011	Mailkorrespondance mellem Ældste Danske Officer ved ISAF, oberst Egil Schønning, og sagsbehandler i FKO.	Til tjenestebrug.
21.	30. marts 2011	Mail fra hovedkvarteret ISAF Joint Command (IJC) i Kabul til sagsbehandler i FKO.	NATO/ISAF Secret.
22.	9. april 2011	Mail fra hovedkvarteret ISAF Joint Command (IJC) i Kabul til sagsbehandler i FKO.	NATO/ISAF Confidential.
23.	12. april 2011	Mailkorrespondance mellem hovedkvarteret ISAF Joint Command (IJC) i Kabul og sagsbehandler i FKO.	NATO/ISAF Confidential.
24.	13. april 2011	FMN direktiv til FKO for udvikling af den militære indsats i Afghanistan 2011-2012.	Uklassificeret.
25.	21. april 2011	Permanent Joint Headquarters (PJHQ) notat – Review of options for the Danish contribution to ISAF.	NATO Secret.
26.	22. april 2011	FKO interne mail (fra sagsbehandler til chefen for Operationsstaben i FKO).	Til tjenestebrug.
27.	27. april 2011	Forsvarschefens brev til departementschefen i Forsvarsministeriet vedr. FKO arbejde med en detaljeret plan for udvikling af den militære indsats i Afghanistan 2011-2012.	Hemmelig (uden bilag 2 til brevet er klassifikationen til tjenestebrug).
28.	27. april 2011	FKO hånddakt til forsvarschefen til brug for relationsmøde med forsvarsministeren.	Til tjenestebrug.
29.	2. maj 2011	FKO interne mail (fra chefen fra Operationsstaben, generalmajor Carsten Svensson, til forsvarschefen) vedr. notat med argumenter for udviklingen af Helmand-planen 2011-2012.	Til tjenestebrug.
30.	5. maj 2011	Mail fra afdelingschef Kim Jørgensen til chefen for Operationsstaben i FKO, generalmajor Carsten Svensson.	Til tjenestebrug.
31.	10. maj 2011	Udkast til dansk-britisk direktiv for tilpasning af det danske bidrag til Task Force Helmand – Joint UK-Danish MoD direction for managing future Danish commitment in Nahr-e Saraj.	Restricted.

32.	12. maj 2011	Mail fra chefen for den internationale operationsafdeling i FKO, oberst Lars Møller, til chefen for Operationskontoret, Kenn Iversen, i FMN.	Til tjenestebrug.
33.	19. maj 2011	Forsvarschefens brev til departementschefen i Forsvarsministeriet vedr. FKO plan for tilpasning af den militære indsats i Afghanistan i medfør af Helmand-planen 2011-2012.	Hemmeligt (uden underbilag 2 til underbilag 3 til brevet er klassifikationen til tjenestebrug).
34.	25. maj 2011	FKO hånddakt til forsvarschefen til brug for relationsmøde med forsvarsministeren.	Til tjenestebrug.
35.	8. juni 2011	Fælles dansk-britisk direktiv til FKO for ISAF planlægning. Joint UK-Danish MOD Direction for managing future Danish Commitment in Nahr-e Saraj.	Restricted.
36.	21. juni 2011	Mail fra Ældste Danske Officer ved ISAF, oberst Egil Schønning, til sagsbehandlere i FKO vedr. korrespondance mellem SHAPE og ISAF Joint Command.	NATO/ISAF Confidential.
37.	30. juni 2011	Brev fra Deputy Chief of Defence Staff, generaløjtnant Richard Barrons, til chefen for Operationsstaben i FKO, generalmajor Carsten Svensson.	Restricted.
38.	6. juli 2011	Mailkorrespondance mellem SHAPE (Force Generation Branch) og den danske nationale repræsentation ved SHAPE.	NATO/ISAF Confidential.
39.	7. juli 2011	Brev fra US nationale repræsentation ved SHAPE til den danske nationale repræsentation ved SHAPE.	NATO Restricted.
40.	7. juli 2011	SHAPE svar til FKO vedrørende det danske luftoperationscenter til ISAF.	NATO Confidential.
41.	8. juli 2011	Mail fra afdelingschef Kim Jørgensen til chefen for Operationsstaben i FKO, generalmajor Carsten Svensson.	Til tjenestebrug.
42.	8. juli 2011	FKO skrivelse til FMN vedrørende fælles dansk-britisk memorandum om implementering af den danske Helmand-plan 2011-2012.	Hemmeligt (uden bilag til skrivelsen er klassifikationen til tjenestebrug).
43.	19. juli 2011	Mail fra den danske nationale repræsentation ved SHAPE til FKO med tilbagemelding om luftoperationscentret.	Til tjenestebrug.
44.	12. august 2011	FMN udkast til internt notat "Status for implementering af Helmand-planen 2011-2012"	Uklassificeret.
45.	15. august 2011	Mail fra det danske forbindelselement ved US Central Command (CENTCOM) i Florida, USA, til chefen for den Internationale operationsafdeling i FKO, oberst Lars Møller.	Til tjenestebrug.
46.	15. august 2011	Brev fra US Central Command (CENTCOM) til FKO via det danske forbindelselement.	Til tjenestebrug.

47.	18. august 2011	FKO håndakt til forsvarschefen til brug for relationsmøde med forsvarsministeren.	Uklassificeret.
48.	26. august 2011	FMN bemyndigelse til FKO til implementering af Helmand-planen.	Til tjenestebrug.
49.	7. september 2011	FKO håndakt til forsvarschefen til bilateralt møde med den tyske forsvarschef i forbindelse med møder i NATO's militærkomite 16.-18. september 2011.	Uklassificeret.
50.	9. september 2011	FKO interne sagsoplæg vedrørende evaluering af muligheder for indsættelse af det danske luftoperationscenter.	Uklassificeret.
51.	14. september 2011	Forsvarschefens orienteringsbrev chefen for ISAF m.fl.	Uklassificeret.
52.	15. september 2011	FKO skrivelse til FMN vedr. udsendelse af et mobilt luftoperationscenter ifm. implementering af Helmand-planen 2011-2012.	Til tjenestebrug.
53.	19. september 2011	FKO interne mail (referat) vedrørende forsvarschefens bilaterale møde med den tyske forsvarschef.	Uklassificeret.
54.	22. september 2011	Mail til den danske forsvarsattaché i Kabul m.fl. vedrørende udsendelse af luftoperationscentret.	Uklassificeret.
55.	28. september 2011	Mail fra til den danske forsvarsattaché i Kabul til sagsbehandlere i FKO.	Uklassificeret.
56.	29. september 2011	Mail fra sagsbehandler i FKO til den danske nationale repræsentation ved SHAPE.	Uklassificeret.
57.	24. november 2011	FKO skrivelse til FMN vedr. indstilling om udsendelse af et mobilt luftoperationscenter ifm. implementering af Helmand-planen 2011-2012.	Til tjenestebrug.

Med venlig hilsen

Nick Hækkerup